

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítatnak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyilvánt. sora 30 fillér.

Bács-Bodrog megye rendkívüli közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, 1905. július 28.

A politikai élet vészes pillanata egy tömegbe kapcsolja Bács-Bodrog megye politikusait. Azok, akik passzív viselkedtek, azok, akik a politikát csak bizonyos faktornak tekintették, most amikor Magyarország regényes hérczeit, termékeny rónait veszély fenyegeti, — megjelennek a látóhatáron, hogy szavakkal és szívükkel bizonyítsák hazafiasságukat, hogy szavaikkal torolják meg a mostani kormány veszélyes álláspontjának helytelen motívumait.

Igy is van ez helyesen. Amíg Magyarország népe szívből emeli fel, hazája sorsa érdekében igaz szavát, addig Magyarország az erős talpkövön csak nőni fog erényében, erélyében pedig gazdagodik.

Az egész ország lángban van, egyik vármegye a másik után emeli fel elítélően kárhözvalók szavát a kormány ellen, egyik törvényhatóság a másik után dorongolja a névtelen kormány hőseit, akik megérdemelnék, hogy a nemzet kéz közben komuni érzéssel nemcsak, hogy megvédelmét fejezné ki ellenük, hanem egyenes felszólítással élne, és a névtelen hősökkel soha szóba nem állana.

Bács-Bodrog vármegye, aki a hazafias határozatokban végtelenül engedékeny, e hó 27-én egy rendkívüli közgyűlést tartott. Ezen közgyűlésen lát-szott csak meg igazán, hogy Bács-Bodrog vármegye még mindig nincs tisztában azzal, hogy tulajdonképen mi is kötelessége. Ezen a közgyűlésen meglátszott a klikk rendszer, meglátszott a személyeknek, személyt szolgálása, meglátszott az egyéni érdekeket előmozdító „protekczió”, amiért azután nem a hazafiasság döntött az egyik tárgyalandó kérdésben, hanem az egyes személyek melletti brillirozás, a báró Vojnits szekerétől maliczia.

Igy volt ezen a közgyűlésen, de erősen hiszem, hogy a másik közgyűlés

egészen más irányú lesz, fel fognak ébredni azok az urak, akik most aludtak.

Hiszen a nemzet megtenné a magáét — de fájdalom, hogy a nemzet testét még mindig darazsak döngicélik körül, akik itt is, ott is nagyot csipnek rajta.

Egyébként a tulajdonképeni közgyűlésről tudósítók a következőkben számol be: Az ülés megnyitása előtt a közgyűlési terem zsufolásig megtelt. Hazafias hölgyek, akik a vehemensebb jeleneteket, nem tudva parancsolni temperamentumuknak, kommentárokkal fűszereztek:

Pontban 9 órakor lépett be Latinovits Pál főispán, aki az ülést a következő beszéddel nyitotta meg:

Tekintetes Törvényhatósági bizottság! Üdvözlöm önöket. A jegyzőkönyvvezetésével Lánckor Antal tb. jegyző urat, az ügyési teendők elvégzésével dr. Oserynus Pál tb. főjegyző urat, a szólni kívánók feljegyzésével pedig Popovits Sebő urat bízom meg. Tekintetes Törvényhatósági bizottság! Mielőtt az ülést megnyitnám, engedjék meg, hogy rövid néhány megjegyzést tegyek: A mult közgyűlésen a mai helyzet megbecsüléséből folyólag rendkívül heves jelenetek játszódtak le ebben a teremben. Ma is szótjegyre kerülnek ugyan ezek a kérdések. Kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy a komoly ügyhöz méltó higgadsággal méltóztassanak tárgyalni. Kövesse mindenki, minden befolyástól menten hazafias meggyőződését s akkor a hasonló határozat bizonyára méltó lesz a vármegye jó híréhez. Tartózkodjunk a heves jelenetektől, mert ez az úgynek csak ártalmára volna. Azokat az urakat pedig, akik nem tagjai a törvényhatósági bizottságnak, s mégis e terembe jöttek, arra kérem, hogy hagyják el e helyet. Ezeket kívántam megjegyezni.

Lederer Pál olvassa az intő szót.

Keczeli Mészáros Géza: Ki írta alá?

Lederer: Fejérvány.

Keczeli Mészáros Géza: Nyomorult. Abczug!

Lederer olvassa az állandó választmány javazlatát, mely szerint az intő szózzal szemben, az állandó választmány kimondja, hogy a legutóbbi közgyűlés határozatát teszi magáévá. A szót az egyébként tudomásul veszi.

Keczeli Mészáros Géza: Én nem veszem tudomásul.

Dr. Terék és Kovács plébános: Mi sem vesszük tudomásul.

Popovits Sebő: Dr. Récei Ede kíván szólni.

Dr. Récei: (Mozdás minden oldalon.) Méltóságos főispán úr! Az állandó választmány javazlatával szemben állást kívánok foglalni.

Keczeli: Remélem, kevesen vannak. Ungár Lajos: Többen mint maguk. Balázs Vincze: Mit akar maga itt?

Kovács Ferencz Huszka: Lo a zsidókkal.

Ungár megfenyegeti Kovács plébánost, mire óriási nagy zaj támad, még a karzaton is.

Latinovits Pál: Csendre inti a bizottsági tagokat.

Ungár Lajos: (Gúnyosan mutat az ellenzéki oldalra.) Hallgassanak, ne járjon a szájuk! Erre az ellenzékiek közül többen csitítani igyekeznek Ungárt.

Ungár Lajos: Ne sértgetessen akkor az a számár.

Ez a szokatlan kifejezés dühbe gurította az ellenzékiek táborát, akik közül számosan öklöbe szorított kézzel felugraltak és megfenyegették Ungárt, aki megérdemelte volna, hogy elhagyassák vele a közgyűlési termet.

Latinovits Pál rendre utasítja gárt és azt a baloldali bizottsági tagot, aki sértő kifejezést használt.

Fernbach Károly: Nem hallotta a rendre utasítást és szigorú elégtételt kér a főispántól.

Latinovits Pál: A rendre utasítás megtörtént.

Dr. Récei ei: Fejtegeti, hogy magyar és magyar között nincs különbség.

Kovács Ferencz: Csak aztán magyar legyen. Magyarul érezzen.

Récei ei: Fejtegeti a szabadelvű párt másfél év előtt a katonai kérdésben hozott határozatát.

Iszonyú zivatart keletkezett erre, és több le nem írható koncoztáló kifejezések röpködtek jobbra és balra. Végre Récei nagy kínok közepette befejezte az önmagát aláadó és báró Vojnits szekerét előmozdító — lágyan boszantó beszédét.

Okulhatna ez az úri ember a mult közgyűléstől kifolyólag. S ha most is a saját érdekét szolgálná és nem a báró úrét, úgy nem hallhatta volna azokat az antiszemita hangokat, amelyek vármegyénk közgyűlési termében most voltak először hallhatók.

Végre a külaiak és még néhány most is szabadelvű úr, különösen Dr. Lelbach László helyeslése mellett, azzal fejezi be beszédét, hogy az állandó választmány óhajta szerint az „intő” szót tudomásul veszi.

Király István gazdálkodó: Nem a tudomány segyverével jövök ide, mert az iskolából nem hoztam magam sok tudományt. De előttem áll a mult. November 18-án a képviselőházban, amikor én is jelen voltam, azt akarta Tisza István, hogy kérdezzék meg a nemzetet. A nemzet felelt. Es felelt úgy, hogy a függetlenségi párt azon az uton van, hogy maholnap abszolút többséget kap. (Zajos helyeslés. Nagy zaj)

Latinovits Pál: Kérem hallgassák meg a szónokot csendben.

Király István: A főrendiház bizalmatlanságot szavazott a kormánynak. Ha tehát az egész ország ellene van, akkor

soh'se kérdezzük, hogy már mit csinált Deák Ferencz. (Zajos helyeslés, éljenzés és taps. Hosszantartó derültség.) Ugy látom, hogy tavaszadni kezd a nemzetre. Olyan tavasz is szokott lenni, a mikor a dór pusztít. (Tetszés.) Nemzeti életünkben is így van. De én reményelem, hogy a nemzetet a dór érinteni nem fogja. Nem vagyok művelt ember, de józan eszemmel és az életben szerzett tapasztalattal hogy ennek az országnak nincs semmije. Nincs függetlensége, nincs hadserege. Csak egy van. Törvény. (Zajos tetszés.) Nohát, ehhez ragaszkodunk. Ezt fölünk el ne vegye senki. A törvényt tiszteltem. De a törvénnyel visszaélő, jogtíró kormányal szemben állást kell foglalunk. (Zajos éljenzés.)

Kovács Ferencz Huszka: Sok ilyen paraszt gazdát a magyarnak.

Mihalovits Endre: Nem volt szándékom felszólalni. De mint előttem való hazafias felszólaló, nekem is kötelességem hogy a Dr. Récsi fejtegetéseire reflektáljak.

Dr. Terék József: Nem méltó arra, Mihalovits Endre: Dr. Récsi azt állította, hogy a törvény expressis verbis megadja a királynak a jogot, hogy a hadsereg nyelvét állapítsa meg. (Felkiáltások a szabadelvűek részéről: Ezt nem mondta.) A koalíció azt követeli, hogy abban a hadseregben, a hol a mi gyermekeink szolgálnak, a hol édes magyariaink vérével szolgálnak a hazát, magyarul beszéljenek, a magyar nyelvet használják. Az a nemzet, mely nyelvét megtagadja...

Leibach László: Ugyan a beszéljen ilyen frázisokat.

Fernbach Péter: Maga pedig beszéljen hazafiasan és okosan.

Mihalovits Endre: A nemzet nem egyszer volt áldozata a visszavonásnak...

Leibach László: A papok csinálták. Oriási zaj. Kovács Ferencz Huszka, dr. Zgama és Dobozó plébánosok magukból kikelve ugranak föl helyükről.)

Mihalovits Endre: Ezt a durva sértést visszautasítom teljes hazafias érzéssel. Adja az Isten, hogy a királynak csupa olyan alattvalója legyen, mint a magyar nemzet. Az állandó választmány javaslatát ajánlom elfogadásra.

Latinovits Pál: Mután ellenindítványt adtak be, elrendelem a szavazást. A kik az állandó választmány javaslatát fogadják el, emeljék föl kezüket. (Nagy mozgás.) Minthogy épp most többen névszerint szavazást kértek, azt elrendelem. A kik az állandó választmány javaslatát elfogadják igen, akik dr. Récsi ellenindítványt fogadják el, nem-mel szavaznak.

(A szavazás megtörténik.)

Latinovits Pál: A szavazás meg-ejtven, kihirdetem az eredményt.

Igen-mel szavazott 83, nem-mel 79. (Zajos, hosszantartó éljenzés.) Eszerint az állandó választmány javaslatát 4 szöveggel elfogadtak. (Eljenzés.) Igen-mel szavaztak:

Ahman Bálint, Balázs Vincze, Bosnyák János, Bancsik István, Beretka Imre, Buza János, Bartó István, Csizsaka Konrád, Dobozó János, Eremitis Viljko, Fernbach Károly, Falczione Lajos, Gräber Gyula, Gräber Ferencz, Gyenes János, Juhász Károly, dr. Király Sándor, Kihut Mihály, Kalmár Antal, Kász István, Király István, Komazovics Gergely, Körmozó László, Karácson Gyula, Kovács plébános, Kiss József, Kovács Ferencz Huszka, Jurai Sándor, dr. Keceli Mészáros Géza, Lengyel Dávid János, Latinovics Géza, Lovász István, Mihalovits Endre, Mészáros György, Mayer Márton, Molnár Ferencz, Mester Endre, Michler Ferencz, Nagy Bálint, Nagy Sándor István fia, Nagy Pál József, Nagyaboni László, Pagypál Pál, Nagy Sándor, Odry Andor, dr. Pertschy

Ferencz, Parchetich József, Pasalits Iván, Pfeiffer István, Papp Sándor, Rudits János, Rudits Ignác, Reimer Simon, Rakita László, id. Szemző Gyula, Szeberényi István, Szakács Mátys, Szin János, Szalay József, dr. Soty Imre, Simon János, dr. Terék József, Tóth András, Tóth Ferencz János, Tavasy Lajos, Tóth Antal, Vámosi Manó, dr. Vujevits Zoltán, Vujevits Lajos, Varca György, Vidákovits János, Vujevits Simon, dr. Zgama Károly, Lániczor Andor, Lederer Pál, dr. Osernyus Pál, Zsigmond Dénes, Bagó Géza, Bakhy Elek, Bachruich Lajos, ifj. Bottka József.

Nem-mel szavaztak:

Arnold Károly, Aradszky Ulászló, Burány József, Perzenkovits Péter, Bertolino Sándor, Boberlits Milán, Brust János, Borovánszky Gyula, Bikár György, Bercsényi József, Császár Péter, Dombóvits Antal, dr. Dungserszky Gedeon, Diks Lajos, Dupcz Kálmán, Eberhard István, Faller Alajos, Grauaug Lipót, Gutlwein Lajos, Küttnerberger Károly, Hoffmann János, Jovánovits Lázár, Korény Béla, Király Lajos, Kruttschmitt Nándor, Kiss Gyula, Leibach Péter, Löbl Jakob, Lollock Alajos, Lichtenecker József, dr. Leibach László, Lovasy Ödön, ifj. Machner János, Mándits József, Mentényi Sándor, Mezei Zsigmond, Mihalovits Kornél, Nikolicus Aurél, Ormay Kálmán, Potz József, Preininger János, Popovits Sebő, Pencz Ádám, dr. Récei Ede, Rudics Farkas, Rendl János, Rumbach Mihály, Rauschenberger Adolf, dr. Schneider Károly, Legifj. Szemző István, ifj. Szemző Gyula, ifj. Schneider Vilmos, Szommer József, dr. Széchényi Tamás, Schuster Pál, Szendy István, Szemző Károly, Szalay Frigyes, dr. Tessényi Pál, Ungár Lajos, Ungár Pál, báró Vojnits István, Vidákovits Miklós, Városvi Károly, Vojnits Máté, Tripolszky Gyula, Blumenthal Károly, Scheerer Rezső, Scultéty Ferencz, dr. Frank Mihály, Jankovits Dusan, dr. Gergurov Márk, Kutasy József, Krudy Géza, Sztankovich György, Zarándy Zoltán.

Ezután tárgyalták a 80-as bizottságnak a multkorii megyei határozat végrehajtására vonatkozó javaslatát; a mely megtitlja a községeknek az ujonczok behívására vonatkozó idézések kézbesítését, az önként fizetett adók beszedését.

Megengedvén ugyan a fogyasztási adók beszedését, de elvárja a községektől, hogy azt valamelyik pénzintézetben helyezze el.

Továbbá falragaszokon felhívja a községeket, hogy a be nem fizetett adókat el ne költésék, hanem valamely takarékpénztárba helyezze el.

Az állandó választmány javaslata, a 80-as bizottság javaslatát korainak, sőt feleslegesnek tartja.

Fernbach Károly. Mint a 80-as bizottság elnöke nagy hatást keltő beszédben ajánlja a bizottság javaslatának feltétlenül elfogadását.

Egy törvény tíró alkotmány ellenes kormányal szemben semmi sem korai.

A június 28-iki határozat teljesen világos, a megértéséhez nem kell törvényhozás, csak jó hazafias szív. Az ellenindítvány azt mondja, hogy korai, a törvényhatósági bizottság nagyobb része ezt nem hiszi el. A kormány már megszegt a törvényt azzal a ténnyel, hogy pénz és katonát követel, olyat, amit az országgyűlés meg nem szavazott. Ehez nincs joga, az 1867. évi 10. tcz. szerint az évi költségvetés megállapítása mindig csak egy évre terjed. Megállapítás és megajánlás nélkül adó fizetni nem szabad.

A kormány tehát azzal a pénzzel sem rendelkezhetik, ami az állampénztárakban van. Ha rendelkezik, alkotmányellenes, hazafiatlan tettét követ el. Az ilyen kormányt, amilyen most oda fűnn van, bíróság be kell perelni, vád alá kell helyezni.

Igaz, más kormány is szedett adót életben, de annak volt többsége. Ez a kormány azonban nem támaszkodik egy pártra sem, ez abszolutisztikus törekvésekkel jött ide. Meddig akar várni az ellenpárt? Azt akarja, hogy puszkapszrag és bitófa jöjjön ide? (Nagy zaj! Főispán: Méltóztassanak esendben lenni a szónokot kérem, hogy efféle forradalmi allűröket mellőzzön.)

Senki közöttünk a felség miniszterelnökkinevezési jogát nem vitatja, de mi sem engedünk abból a jogunkból, hogy felsége az országgyűlés nélkül törvényt oktroáljon a nyakunkra. Ha teszi, az abszolutizmus! Valamint a nemzet felsége akarata nélkül tesz valamit, az forradalom! Egy ember sincs ebben a teremben, aki azt akarja. (Ugy van! Igaz!)

A jóléti bizottság nem pártbizottság. Elvből sok szabadelvűpártit választottunk bele. S mi történt? Sorra lemondanak a kispárnak a bizottságból. (Jól tették! Nagy zaj!)

Ezt tartotta kötelességének bejelenteni és kéri az indítvány elfogadását, úgy hogy rögtön hatályba is lépjen. (Eljenzés.)

Dr. Dungserszky Gedeon: A 80-as bizottság javaslatával szemben az állandó választmány javaslatát ajánlja elfogadásra. A 80-as bizottság javaslatát korainak tartja, mert prejudikál. A mai kormány nem áll egészen parlamentáris alapon, de hogy törvény-avagy alkotmány-sértést követel volna el, tagadja. Az önkéntes adófizetés el nem fogadását veszélyesnek tartja. Az is kárára van az embernek, ha nem engedik, hogy a sorozásra jelentkezze. A fogyasztási adók behajtásáért a fenálló törvény értelmében az illető községek és községek anyagilag felelősek. Ha törvénysértésre adja magát ez a kormány, akkor nem fogunk itt szavazni, hanem kéz-kézben ellenállunk. Az állandó választmány javaslatát ajánlja elfogadásra.

Faller Alajos, mint községi jegyző, hivatkozik arra, hogy a közigazgatás legsaló fokán való működésben, csakis a törvénnyel a kézben lehet eredményt elérni. Ok, kik érintkezésben vannak a néppel, legjobban tudják, hogy az ilyen javaslat, mely olyan belenyulik a községi életnek anyagi és erkölcsi vagyonába, a nép érdekeivel homlokegyenest ellenkezik. Könnyű a jóléti bizottságnak szabályokat kidolgozni, de a községi jegyző azért, amit tesz, erkölcsileg és anyagilag felelős. Azonkívül a fogyasztási és italadóra nézve, a község az állammal civilvilági szerződésben van. S melyik pénzintézetbe helyezze el ezeket az adókat, ki vállalja érte a felelősséget, hogy nem vesznek oda?

Veszedelemes következménye van annak, ha a népet elszakítják az adófizetéstől. A községi pótdadó, még a papbét sem fogja megfizetni. (A főispán azért a kifejezésért, hogy az ellenlék tiporja le a törvényt, szónokot rendreutasította.) Az állandó választmány javaslatát ajánlja elfogadásra.

Dr. Zgama a reflektál Faller szavaira és a jóléti bizottság javaslatát ajánlja elfogadni.

Szeberényi István azt tartja, hogy azon perozben, amint a kormány a bizalmatlansági szavazatot megkapta, a törvénysértés terére lépett. Ilyen körülmények között semmit nem talál korainak, mert az alkotmányt védi. Nagy érdekekért folyó küzelemben kis áldozatok nem jönnek tekintetbe. A jóléti bizottság javaslatát fogadja el.

Király István is a jóléti bizottság javaslatát teszi magáévá s a községi jegyzőre tett megjegyzésével szemben a főispán szükségesség látta a vármegye jegyzői karát erőlyesen oltalmába fogadni.

Dr. Rócsy Ede: (Nagy zaj! Eláll. Nem hallgatjuk! Eljelen! Halljuk!) A felelősség kérdésére vonatkozólag kijelenti, hogy névszerint szavazás esetében a tör-

vényhatósági bizottság határozatáért csakis azokat terhelheti a felelősség, akik rászavaztak.

Pichler Ferencz szintén nem hajlandó semmiféle eszközöket ennek a kormányának a kezébe adni.

Karácson Gyula alispán: A felforgó kérdésben kötelességemnek tartom színt vallani. En a kérdést a hazafiság kérdésének tartom. (Taps! Hosszantartó zajos éljenzés.)

Az 1848-iki törvény azt mondja, hogy a király végrehajtó hatalmát felelős miniszterium által gyakorolja. Tehát a felelősséghez köti a kormányzatot. A felelősség két féle: politikai és jogi.

Jogi, midőn az uralkodó tényeért áll helyet a miniszter; politikai, ha megszünik a többség parlamentáris bizalma, el kell hagynia helyét. . . . (Hosszantartó éljenzés és taps! Lebach: Ez a törvényben nincsen! Az ellenzékre mutat: Ő is azokhoz tartozik.)

Karácson: Nem tartozom közéjük. . . . (Lebach: De igenis oda tartozik! Abzug! Ki vele! Nagy zaj.)

Karácson: A jelenlegi kormányt, amely maga bevallja, hogy nem kíván többségre támaszkodni és nem is támaszkodik, annak idején a képviselőházban leszavazták és még most is ott van. (Lebach: Miért nem foglalják el a helyét! Zaj.)

A kormány, mely helyén marad ily körülmények között, alkotmány- és törvényellenes.

A dolgok ily állásából tehát önként következik, hogy az alkotmánnyal ösze nem egyeztethető törvényellenes kormánytól minden segédkezköz meg kell tagadni. (Hosszantartó éljenzés.)

Erre az állápontra helyezkedett a törvényhatósági bizottság mult hó 28 án megtartott gyűlésében, amikor azt az emlékeztetés határozatot meghozta.

Most mitől van szó uraim? Arról van szó, hogy felmerülnek az életben kérdések, amelyek interpretációra szorulnak. Azokat ide kell terjeszteni.

Nem idő előtti, mint a hogy az állandó választmány mondja az interpretálás, sőt nagyon is időszerű. Az alispánhoz fordult az egyik felszólalt jegyző is.

Miután egyöntetű eljárásra bizottság küldetett ki, nekem kötelességem megkérdezni azt a bizottságot: mondd meg bizottság, helyesen értelmezted-e utasításaidat? Nem idő előtti! hogy tudjam, hogy ne habozzam, ha majd elérkezik az idő. A 60-as bizottság értelmezését magamévá, teszem. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps.)

A névszerintiszavazás eredménye az, hogy 60-an szavaztak a jóléti bizottság és 60-an az állandó választmány javaslataira. F ő i s p á n, mint elnök, szavazatával az állandó választmány javaslata mellett döntött.

A közgyűlés többi pontjai.

Schwarzwalder István és társai felebbezése Bácsordas községnek az apallatok tartása iránt hozott határozata tárgyában. — Feloldatik.

Feber Antal és társai felebbezése Dunabükény községnek nyugati fajú bika tartása tárgyában hozott határozata ellen. — Elutasítatik.

Bartal Pál és társai felebbezése Doroszló községnek a legeltetés tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Csányi Mihály és társai felebbezése Bácsföldvár községnek a putri helyek megváltása tárgyában hozott határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítottat.

Hallósy Kornél és társai felebbezése Felsőszentiván községnek a megváltott párbér mikénti beszedése tárgyában hozott határozata ellen. — Megsemmisített.

Dr. Székely Salamon felebbezése Saj-

kászentiván községnek a körörmös részére rendelkezésre bocsájtani kért előfogatok tárgyában hozott határozata ellen. — Jövähagyatott.

Dekanits Glisa és társai felebbezése Nádajla községnek a boronyi réti földek mikénti hasznosítása tárgyában hozott határozata ellen. — Részben jövähagyatott.

Stelzer Pál felebbezése Kerény községnek a szűcsmesterek által kért terület bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen. — Feloldatik.

Molnár János és társai felebbezése Zenta városának az adóvégrehajtóknak és becsisülnek nyugdíjintézeti tagsága tárgyában hozott határozata ellen. — Jövähagyatott.

Petrovits Szvetozárné felebbezése Opanlanka községnek az óvónői fizetés felemelését megtagadó határozata ellen. — Ujabb határozathozatalra utasítottat.

Zenta város határozata Klauz Lajos tanulmányi segélye tárgyában. — 20 kor. jövähagyatott.

Martonos község határozata kisérti erdő kiirtása tárgyában. — Jövähagyatott.

Palánka község határozata Hercegy Gyula jegyző 3 havi szabadsága tárgyában. — Jövähagyatott.

Zenta város határozata az ottani Uránia Egyesület segélyezése tárgyában. — Jövähagyatott.

Csantavér község határozata az apallatok beszerzése és tartási költségeinek mikénti fedezése tárgyában. — Jövähagyatott.

Magyarkanizsa község határozata az erdővágás költségei tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Ugyanannak határozata Bali József agg honvéd segélyezése tárgyában. — 6 korona havi segély jövähagyatott.

Bácskeresztúr község határozata a legeltetési díj megállapítása tárgyában. — Jövähagyatott.

Omoravioza község határozata a vásárbérlő kártalanítása tárgyában. — Jövähagyatott.

Obecse község határozata Mihályi Sándor községi jegyző lakbérének 5 évi kamatmentes előlegzése tárgyában. — Pótlásra utasítottat.

Martonos község határozata Eremitis Vljako és társai terhére előlított legelődíj törlése tárgyában. — Jövähagyatott.

Zenta város határozata az örökcsorda legelő feltöltése tárgyában. — Jövähagyatott.

Martonos község határozata tűztelep létesítése tárgyában. — Jövähagyatott.

Zenta város határozata Huszák Ferencz hasznosbér hátralékának törlése tárgyában. — Leiratik.

Ugyanannak határozata Czerna István legelődíj tartozásának törlése tárgyában. — Leiratik.

Ugyanannak határozata néhai dr. Budai Dezső előlegének törlése tárgyában. — Leiratik.

Ugyanannak határozata Zsabos István tartozásának törlése tárgyában. — Leiratik.

Ugyanannak határozata Faragó István hasznosbér hátralékának törlése tárgyában. — Leiratik.

Titel község határozata Laczkovits József községi végrehajtó kártalanítása tárgyában. — 800 korona jövähagyatott.

Bácsgyulafalva község határozata a fogyasztási adó ellenlőrök díjai tárgyában. — 500 korona jövähagyatott.

Tündéres község határozata a községi földek mikénti hasznosítása tárgyában. — Elutasítottat.

Ada község határozata Beck Adolf előlege tárgyában. — Jövähagyatott.

Jánoshalma község határozata Nagy

József segédjegyző díjai tárgyában. — 133 84 korona jövähagyatott.

Kiskér község határozata a jegyzői szertüskert eladása tárgyában. — Kishegyes község 1905. évi pótköltségvetése. — Zenta város határozata Balogh Gyula kertész földbérlete tárgyában. — Ugyanannak határozata két új tanítói állás szervezése tárgyában. — Ugyanannak határozata Keresztury Károly szünevő személyi pótléka tárgyában. — Ugyanannak határozata a tornyosi portatügyönkség felállítására tárgyában. — Ugyanannak határozata a járásbíróági fogház kibővítése tárgyában. — A határozatok jövähagyattak.

Ugyanannak határozata Basch Herman hasznosbér hátralékának törlése tárgyában. — Leiratik.

Szeghgy község határozata a lovasrendőrök gyalogosítása tárgyában. — Jövähagyatott.

Bajmok község határozata az alap nélkül előlított adók megtérítése tárgyában. — Kuczora község határozata a községház kibővítése tárgyában. — Oszivác község határozata ingatlan eladása tárgyában. — Pótlásra utasítottat.

Palánka község határozata a selyemtenyésztési intézet birtokában levő és a község tulajdonként telekkönyvezett ingatlan tulajdonjogának rendezése tárgyában. — Jövähagyatott.

Ada község határozata a községi óncór korpótléka tárgyában. — 100 kor. jövähagyatott.

Titel község határozata új házzám táblák beszerzése tárgyában. — Jövähagyatott.

Palánka község határozata a fogyasztási adó kezelők díjazása tárgyában. — Feloldatik.

Poppovits János nyugdíjazott hivatal-szolgá kérévény két havi nyugdíja és fizetése közötti különbözeti összeg kiutalványozása iránt. — Jövähagyatott.

Dudás József vármegyei iktató kérévénye nyugdíjaztatása iránt. — 1504 kor. nyugdíjaztatik.

Bácskertes 1902., Tisztaistvánfalva, Bácsgyulafalva, Bajs, Rény, Bácsordas, Hódás 1903. évi közpénztári számadása. — Felmentvény kiadatik.

Paripás 1902., Ujpalánka 1903., Morszor 1903. évi községi közpénztári számadása. — Felmentvény kiadatik.

Csátalja, Bulkeszi, Bácskertes, Bácskeresztúr, Parrag, Regőcze, Obecse, Csantavér, Bajmok, Tataháza, Pinczéd, Curog, Dávod, Nagybaraeska, Dérnye, Bacsótváros, Bácsujtak, Bácsfeketehegy, Sztopár Militics, Orszállás, Sajkászentiván, Kuczora községek 1905. évi pótköltségvetései. — Jövähagyatott.

*

Bács megye határozata alkalmából Mayer József ujvidéki lapszerkesztő a következő táviratolt intézete Fersbach Károly országgyűlési képviselőhöz:

„Bács megye tegnapi szégyenletes határozata alaki oknál fogva semmis, mert Dungyarszky Gedeon ujvidéki törvényhatósági tagságát Ujvidéken már ez évi február 3-án igénybe vette, mindezek daczára a megyénél is szavazott.“

Még a véletlen is velünk van. Ha most Mayer József vizsgálódó lelki szeme észre nem veszi a törvénytelen-séget, úgy a hozott határozatban megnyugodnak volna. Most azonban természetesnek tartjuk, hogy a hozott határozatot semmisnek fogják nyilvánítani.

Városi ügyek.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a törvényhatósági bizottság folyó évi 146/közgy. számú határozata, melylyel a Ferencz osztona r. t. gal a villamos telep vízhasználatára vonatkozólag kötött szerződés elfogadott, — — folyó évi július hó 27-étől számított 15 napon keresztül a városi kiadóban közszemlére tétetik s az ellen a felelbeszések a határidő alatt a városi tanácshoz benyújthatók.

□ **Pályázati hirdetmény.** Zombor szab. kir. város közönsége, mint a Gyalokay Rozália alapítvány kezelője részéről az emlitett alapítványnál évi 900 koronával javadalmazandó 1905. évi szeptember hó 1-től kezdődőleg egy ösztöndíjas állásra ezennel pályázat nyitattik, az ösztöndíj elnyeréséért zombori illetőségű román, vallású szegény sorsú és jó elme- nettelű tanulók folyamodhatnak. Ezen kellekkel egyaránt bíró több pályázó közül annak van előnye, a ki magasabb osztályba jár. Felhivatnak tehát a pályázni szándékozókat, miszerint keresztlevél, itteni illetőséget s a vagyoni viszonyt igazoló hatósági bizonylat, egészségi állapotát igazoló orvosi bizonyítvány és a letett tanévről szóló tanodai bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványaitak folyó évi augusztus hó 15-ig a városi tanácshoz intézve annnyival is inkább nyujtsák be, mert az elkésve benyújtott, illetve kellőleg nem felszerelt folyamodvány figyelembe vételni nem fog.

□ **Pályázati hirdetmény.** Zombor szabad királyi város tanácsa a törvényhatósági bizottságának 133/közgy. 1905. számú határozata folytán az ideiglenesen betöltött, városi kertési állásra pályázatot hirdet. Ezen állás javadalmazása a következő: 1. Evi 1600 korona előleges havi részletekbeni fizetés. 2. A kertész lakban természetbeni lakás. 3. Az anyakertben levő üvegház és melegágyak, — valamint 4. Konyhakert céljaira 500 öblnyi terület szabad használata. 5. A faiskola jövedelméből 25% jutalék. A pályázni kívánók felhivatnak, miszerint családi állásukat, képesítésüket és vagyoni viszonyaikat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi augusztus hó 25-éig bezárólag Máltóságos borsódi és katymári Latinovics Pál főispán úrhoz Zomborban nyujtsák be.

□ **Pályázat.** Zombor szab. kir. város tanácsa az előléptetés folytán üresedésbe jött és 2400 korona évi fizetéssel és 400 korona évi lakbér illetményével javadalmazott városi I. aljegyzői állásra pályázatot hirdet. Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állást vagy az ezen állás betöltése által netán megürülendő más állások bármelyikét elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. évi I. t.-cz-ben előirt képességüket és eddigi alkalmazásukat igazoló pályázati kérvényeiket folyó évi augusztus hó 25-éig bezárólag borsódi és katymári Latinovics Pál főispán úrnál Máltóságához nyujtsák be.

□ **Pályázat.** Zombor szabad királyi város tanácsa az üresedésbe jött és 1500 kor. évi fizetéssel és 240 kor. évi lakbér illetményével javadalmazott városi adóügyi állásra pályázatot hirdet. Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állást vagy az ezen állás betöltése által netán megürülendő más állások bármelyikét elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. évi I. t.-cz-ben előirt képességüket és eddigi alkalmazásukat igazoló pályázati kérvényeiket folyó évi augusztus hó 25-éig bezárólag borsódi és katymári Latinovics Pál úrnál Máltóságához nyujtsák be.

□ **Pályázat.** Zombor szabad királyi város tanácsa az üresedésbe jött és 1200 kor. évi fizetéssel és 240 kor. évi lakbér illetményével javadalmazott városi I. oszt. irodai állásra pályázatot hirdet. Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állást vagy az ezen állás betöltése által netán megürülendő más állások bármelyikét elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. évi I. t.-cz-ben előirt képességüket és eddigi alkalmazásukat igazoló pályázati kérvényeiket folyó évi augusztus hó 25-éig bezárólag borsódi és katymári Latinovics Pál úrnál Máltóságához nyujtsák be.

Hirek.

A liegei nemzetközi sajtó-kongresszus.

A X. nemzetközi sajtókongresszus é. hó 25-én nyílt meg Liegében az igazságügyi palota díszes üléstermében, a melyre a világ minden részéből idesereglettek a hírlapírói egyesületek kiküldöttjei. A magyar sajtó is szép számban képviseltette magát. Ott vannak legjobbjaink: Rakosi Jenő, Dr. Heroczka Tivadár, Sturm Albert, Veigelsberg Hugó, Gelléri Mór, Hevesi József, Dr. Béli Izidor, Surányi József és Dr. Sebestény Károly.

Singer Vilmos (Bécs) elnök, lendületes ünnepi megnyitója után, megtartották az első tanácskozó ülést, a melyen a főtitkár előterjesztette a tavaly Bécsben tartott kongresszus fényes eredményeit s az évi jelentést. Délután megajtották a bizottsági választásokat. Ezután előterjesztették a sajtó méltóságáról és a testületi bíróság szervezéséről szóló referatumatok és megalkotották a testületi bíróságot.

A 26-án délelőtti ülésen tanácskoztak az újságok póstairafájának leszállításáról, a telefondíjak mérsékléséről és a külföldi levelezőknek a hírlapíróegyesület által összehíltandó általános névsoráról. Újabb tanácskozás tárgya volt az újságkiadók és szerkesztők közt kötött szerződések kérdése.

A hírlapi közlemények nyomán keletkezett párbajmánia élénken foglalkoztatta az egész világból összesereglett hírlapírókat. Különösen a hírlapírók között előfordul s a sötét közlepkorba illő párbajok kérdéssel foglalkoztak behatóan. Erre vonatkozólag azt a határozati javaslatot terjesztették elő, hogy hírlapi közlemények miatt újságírók között keletkező konfliktusok elintézésénél a párbaj mellőzendő. Vajjon megsvélleik e azt a magyarországi párbajhósk, hisz nálunk már mindenki párbajra áll ki, kinek egy kivacsalt nadrágja van!

* **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Perviz Sándor zombori ügyvédet elhalálása folytán az ügyvédekől vezetett lajstromból törlte. Iródaja részére gondnokul Poosky Sándor zombori ügyvéd rendelgette ki.

* **Kinevezés.** Latinovics Pál főispán dr. Marberger Sándor fővárosi orvost tiszteletbeli járásorvossá nevezte ki.

* **Bácsmegeyi Gazdasági egyelet új alapítótagjai.** Gazdasági egyeletünk alapítótagjai sorába újabban beléptek: Fornsach Károly és Drakulics Pál orsz. képviselők.

* **Tanitók az embermentés szolgálatában.** Közöltük, hogy megyénk tanfelügyelője a tanítókat a József kir. herozeg Szanatorium-Egyesület taggyűjtésére kérte fel, mely egyesület a tüdővész elleni harcban hathatósan működve, országszerte gyógyító-házakat akar emelni Tanítóink e fontos társadalmi tevékenységet elősegítve, a tanfelügyelő felhívását igen szimpatikusan fogadták megyénkben.

* **Megtagadott állami segély.** Bajárdi jelenti tudósítónk, hogy Lukács György közoktatásiügyi miniszter leiratában értesítette a bajai tanítóképző intézetet, hogy a növendékeknek eddig nyújtott segélyt az idén nem folyósíthatja. Így az intézetbe a jelentkező növendékeknek csak egyegyedreze vehető fel; minteg y 150 növendék kiszorúl.

* **Pályaválasztás.** A nagy szegzonban képviselőválasztáson alul nem adja sem a közönség sem a sajtó. Ilyenkor azonban, dinyeérés idején, az u. n. pályaválasztást is megteszi témának. Rőfnyí hasáboton konstatálják a lapok, hogy orvosnak lenni nem érdemes, ügyvédnek lenni fölösleges: több az ügyvéd mint az alperes; tanár csak az legyen, aki ideálisan és beosztással tud élni a szerény fizetéséből; viszont a mérnöki foglalkozás szép foglalkozás, csak hogy nem Magyarországon, hanem külföldön. Kisül, tehát hogy legjobb életpálya a bankdirektorság, sőt még inkább a földbirtokosság. Az iskolák azonban csak bizonyítványt, az egyetemnek csak diplomát adnak, — bankdirektorságot, vagy telemerentes latifundiumot sokkal kevésbé. Hát ez elég gyászos állapot, de nem baj. Ússe part! Szomorú és kétségbeejtő, hogy bár az iskolák nem is adnak ugyan pozitív javakat, de egyenest elvesznek az ifjuság túlságosan nagy részétől elegegő pozitív megélhetési feltételeket, aminő elsősorban a munkának, a kenyérkeresetnek finnyás válogatás nélküli értékelése. Mert akinek értségi bizonyítványa van, az nem megy iparosnak, inkább éhben fordul föl. Sőt a foglalkozást nem találó értségszített, vagy diplomás proletár inkább nyul a kártyához, a váltókhöz és végső pillanatban a revolverhez: semmint a gyaluhoz, reszelőkhöz, vagy akármilyen becülletes szerszámbhoz a becülletes munkának.

* **Tűz.** Mult éjjel Bajmokon egy szegény napszámos háza leégett; a tűz keletkezését nem tudni. Az oltás alkalmával Nyeveti Kálmán üveg kereskedő csaknem áldozta lett; t. i. amiut a háztetőre ment, egy rozoga létrán, amikor már a háztető széléhez ért, a létra foka, amelyen állt, letrét és a fentnevezett hanyat leesett. Ugy vitték kocsin haza. Az orvosi vizsgálat esonthártya-gyulladás konstatált, vagy 2—3 hétig szuevendi fog.

* **Tározánk** folytatását térszűke miatt jövő számunkban hozzuk.

* **A hírlapírás köréből.** Az Ujvidéki Hírlap szerkesztését, a lap eddigi jóltollu főmunkatársa: Mayer József vette át.

* **Szilági község.** Az Apatin mellett levő, 1600 lelket számláló Szilági telopes község napokban tartott képviselő-testületi ülésében ezeket a következőképp dolgokat határozta el: 1. ártszi kutyat felurát, 2. a postamesteri állás rendszeresítése iránt megteszi a szükséges lépéseket, 3. József főherozeg szobrára nagyobb összegget adományoz, 4. az utcák neveit a haza jelseinek neveivel jelöli meg, 5. Szilági Dezső szobrának leleplezési ünnepélyére szükséges költségek fedezésére egyelőre 300 koronát szavaz meg.

* **Ujvidék vásárrendtartási szabályrendelete.** Ujvidek város új vásárrendtartási szabályrendeletet készítet s azt fölterjesztette a miniszteriumhoz. A földmívelési miniszter a tervezet egy példányát javas áttétel végett leklütde gazdasági egyeletünkhez, mely azt pártolólaj terjesztette föl.

* **A kormány és a pótdó.** A Fejérvári kormány adóügyben ma küldötte el az első kőrendeletét a megyékhez. Kristóffy József belügyminiszter kőrendeletet intézett a megyei törvényhatóságokhoz, hogy az idei évre kivettelt pótdókról a köz kimutatását július végéig terjeszték föl. A kimutatást az alispán és a

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabad viharmentes

Homlokzat-festékgyár

Kronsteiner Károly

Bécs, III., Hauptstr. 120, saját házában.

Kívánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Kronsteiner-féle új zománc Homlokzat-festéke hatós védre.

Ötven különböző minta, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománczott, csak egyszerű mázolás. Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítja cs. és kir. uradalmak, katonák és civilintézeteknek, vasutaknak stb. Minden résztvevő kiállításon első díjjal jutalmazva. Legelőbb festék homlokzatokra, belterületre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz, stb. és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 2/3 kor. Meglehető eredmény. Homlokzat-festék viharmentes, mosható, oldható, 19, minta olajfestékkel azonos. Kgr.-ja 12 kr.-tól följebb.

pénzügyigazgatóság mellé kirendelt számvetésének főnöke írja alá. Amennyiben a pótdadók jóváhagyása a kormányt illeti, eddigelé a kimutatások fölterjesztése nem ütközött akadályba. A mostani körülmények közt azonban még az is kérdés, hogy vajon a kormány nem akarja-e a törvényhatóságok autonóm jogait érinteni, mihelyt valamely fölterjesztés folytán részére rendelkezési jog gyakorlására alkalmat adnak.

* Komlótermelők szövetezése Bácsme gyében. A bicskai komlótermelés óriási föllendülésére jellemző az a körülmény, hogy Bácsalmáson az ottani tekintélyes birtokosok közül többen szövetezetté alakultak, nagyobb földbirtokot vásárolnak, s egyesület erővel mozdtítják elő ezt az újabb fölkapott legjavdelmezőbb gazdasági ágat. A napokban ugyanis Bányai Miksa ny. táblabíró, dr. Kováts József ügyvéd és Polgár Andor földbirtokos kezdeményezésére értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy 30 hold I. minőségű földet vásárolnak, azon angol módszer szerint komlót termelnek. A gazdaság pénzügyi részének intézésével Bányai Miksát, a gazdasággal pedig Polgár Andort bízták meg.

* A statisztikai hivatal és a sztrájkok. A központi statisztikai hivatal hovatovább a társadalmi élet minden mozzanatát működése körébe vonja. Ezzel természetes nagyon kiterjeszti a közigazgatási hivatalok munkakörét. Ugy, hogy előre látható, hogy ma holnap minden nagyobb városban egy külön ilyen anyaggyűjtő hivatalt kell majd fölláttatni. A statisztikai hivatal most a fölszínen levő kérdések a sztrájk mozgalmak iránt érdeklődik. Kérdőíveket küldött a városi rendőrkapitánysághoz, melynek egyes pontjai a következők: a résztvevő munkások száma; a gyár vagy műhely alkalmazottjainak száma a sztrájk előtt; mindezek nem szerint külön választva; hányan nem dolgozhattak — nem a bérlőháznak való részvétel, hanem az ezáltal beállott munkaszünetés által, mi a sztrájk közvetlen oka, mik a sztrájkolók követelése, milyen volt a sztrájk kitörése előtt az állapot, a sztrájk folyamán elért eredmények, kik működtek a sztrájk előidézésében közre, kaptak-e a sztrájkolók pénzbeli segélyt, volt-e egyezkedés, ki vezette, milyen eredménnyel járt, történt-e rendezés, büntény stb. kellett-e a karhatalomnak beavatkozni? — és még sok más lényegbe vágó kérdés. Ez a statisztikai adatgyűjtés igen nevezetes és érdekes anyagot fog szolgáltatni munkáviszonyaink megismeréséhez, főképen pedig alapját fogja képezni egy új modern munkástörvény létesítésének.

* Mérsékelt menettérti jegyek kiadása Szent István ünnepnap alkalmából. A Szent István ünnepnap alkalmából a magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint, a nevezett, valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — az üzemi-működés álló helyjárdákú vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három koozi osztályra nézve Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelt áru menettérti jegyek adatként ki. Ezen menettérti jegyek az évi augusztus hónap 18-tól 30. napjain — az utóbbi

napon azonban csak a reggeli órákban — valamennyi személyszállító vonathoz (expressz kivételével) fognak kiadtni. A menettérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva érvényességük az 5. napon éjfélkor lejár; megjegyeznünk azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak augusztus hónap 20-án délután történhetik, korábbi visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek. Az utazás megzakításának sem menet, sem jövevény nincs helye. Gyermekekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

* A sztapári állatfölhajtás. Sztapár község arra kérte a földmívelési minisztert, hogy vásárljain engedje meg az állatfölhajtást. A miniszter az iratokat leküldte gazdasági ügyletinkhöz, mely azokat, kedvező javaslattal ellátva, a napokban újból visszaküldte.

* A telefondíjak leszállítása. A „Pol. Ert.” jelenti hiteles forrásból, hogy Vörös László kereskedelmiügyi miniszter a község régi öhaját készült megvalósítani, amennyiben leszállítja a telefondíjakat. Az erre vonatkozó tervezet állítólag teljesen készen fekszik a kereskedelmiügyi miniszter asztalán. Megvalósítását mindenki örömmel venné tudomásul.

* Eljegyzés. Dsida István eljegyzte Hellenberger Jozefa kisasszonyt, Zomborban.

† Halálozás. Bogyó J. pacseri jegyző neje született Preszly Irma úrnő szombaton július 29-én reggel hosszú kinos szenvedés után elhunyt. Az elhunyt úrnőnek temetése vasárnap e hó 30-án délután fog végre menni. A gyászbeszéd által mélyen lesújtott férj iránt a részvét általános.

* Nagy ékszerlopás Szabadkán. A szabadkai rendőrség értesítette a zomborait, hogy ott Stojkovič Györgytől 15.000 korona értékű ékszeret elraboltak.

* Bosnyákok véres harcza. Ujvidékről írják: Ujvidéknek rég idők óta érdekes spezialista az utcán buzát áruló bosnyákok Djafer Hisznan, Száfi Achmed és Osmer Médi buzások pár nap előtt a „duna-utcai” „kenyer és csajá sütődében” összekaptak és oly parázs veredést rögtönöztek, hogy rövid pár perc alatt mindhármék vértől boritva a földön hevert. Rendőrségünk és a kerületi orvosok vetették Mohamed fiait gúnczás alá. Másnap Haszan Izmael Djafernek szemrehányást tett, amiből újabb, az előző napinál sokkal véresebb csata fejlődött ki, amelyben Djamil Zetyer, Bajazit Ozman és a fentiek is résztvettek. Az obranicza (bosnyák kék) csak úgy nyeste a bosnyákok tar koponyáit. A rendőrség közbelépésére a belhaboru véget ért és ma már Mohamed összevarrott és összekötözött fejű fiai a hegyes Bosznia felé vannak toloncuztat.

* Gabonatűz villámcsapás következtében. Molykútról írják, hogy tegnap a tinójárású öreg majorban villámcsapás következtében a keresztetbe rakott learott gabona kigyulladt s mintegy másfél ezer keresztet buza lett a lángok martalékává.

* A vonat kerekai alatt. Bajai tudósítónk jelenti, hogy Mélykuton a vonat két embert elgázolt. Az egyik szürnyet halt, a másik haloklik.

* A vonat kerekai alatt. Borzalmas szerencsétlenség történt e hó 27-én délután a Budapest-zimonyi vonalon. A Szabadkáról délután 5 órakor induló vegyes vonat a 122. és 123. órház között elgázolta Milunovits Tamás 15 éves kanászgyereket. A szerencsétlen fiú borzalmasan megcsönkítva, de még élve került ki a kerekak alul Mindkét karja eltört, fején pedig több helyen életveszélyes zúzódásokat szenvedett. Hogy a szerencsétlenség miként történhetett, azt csak a megindított vizsgálat lesz hivatva kideríteni, mert vasúti baleset áldozata, anélkül hogy kihallgatása eszközölhető lett volna, az éjjel a szabadkai közlekedésben, ahová a mentők szállították, kisznevett.

* Perczel Aurél. Perczel Dezső szerencsétlen fia már ninces a bajai közlekedésben. Pósta Árpád a bajai városi közlekedés gondnoka tegnapelőtt felkísérte Budapestre. A szerencsétlen fiatalembert azzal az ürügygel, hogy Balaton-Füredre kíséri, rejtette nagynehezen, hogy elutazzék. Budapestben, amikor a keleti pályaudvarról a Schwarzer-féle elmeegógyintézetbe hajtottak, utközben többször megkérdezte, hogy hová mennek, Pósta Árpád mindig azt mondta, hogy a déli vasut pályaudvarára. Mikor a déli vasut előtt mentek, Perczel Aurél erővel le akart szállani. Végre a Schwarzer-féle intézethez érték, hol a szerencsétlen beteget átvették. Itt említjük Perczel meg, hogy Aurél odahaza örvögött, mindent összevont, aztán kiugrott az ablakon és megszökött az erdőbe. Így került Bajára.

(Orvos körökben már rég ismert tény, hogy Perczel József keserűvíz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és említsre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is felülmulja. Kérjünk határozottan Perczel József keserűvizet.)

(A valódi hirneves Málnási Szikulia székely gyógyforrásvíz kapható: Vezérképviselőt és főraktár Délmagyarország részére Szegeden: Freiberg és Türk úgyvökök. Raktár Zomborban: Weidinger S. és Zs. uraknál; Szabadkán: Sugár Manóánál; Baján: Gyarmathy Emil gyógy-szeresznél.

Csarnok.

Rovatvezető: KISS ANTAL.

Minden nap elmulik.

Ki morfondirozol
A bölcseégeken,
S ma jól sem láthatol,
Hogy holnap is legyen,
Tanáid meg, amit én tudok,
Amire mindig gondolk:
— Minden nap elmulik.

Az idő végtelen,
De nem mind a tied.
Akármel sok legyen,
Mindannyi elistet,
S az a marék, mely a tied,
Oly hirtelen foly szerteszét
— Minden nap elmulik.

Nyilvántér. *)

Borivóknak a bor keveréséhez!

NATIONI FELE
GIESSHÜBLER
Tormászétes égvényes
SÁVANYUVÍZ

A duno égetés
közömbösíti
a bor savanyúságát,
íze kellemesen pezsgő.
Nem festi a bort.

*) A rovat alatti közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Globin

W. K. SCHULZ JUN. & CO.
Leipzig
Grand Prix
Weltausstellung St. Louis 1904

a legjobb és legfinomabb
czipőlisztfőszó

-Nyomatványok a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kapható
OBLÁT KÁROLY könyvnyomdájában, Zomborban.

8664. sz. 1905.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idel temesvári szt. Jakab

országos vásár

Augusztus hó 10-től kezdve augusztus hó 14-ig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtsa az országos vásárra augusztus hó 10-től csütörtökön reggel 5 órától kezdve — meg van engedve.

Temesvárott, 1905. évi július hó 7-én.

A városi főkapitányságtól:

BANDL REZSŐ,
főkapitány.

Figyelmeztetés.

Az elkerített állatvásártérre is szabad szekérbe fogott állatokat bevinni, de csak akkor, ha a szekérbe fogott állatok is szabályszerű marhalevéllel vannak ellátva.

A ki szekérbe fogott állatokat nem szándékozik az elkerített állatvásárra bevinni, a város területére, sőt a kirakó (ipari) vásárra is marhajárlat nélkül jöhet be.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági, kereskedelmi- és iparvásár.

1564.
1905. sz.

Bérleti hirdetmény.

A kalocsai érseki uradalom tulajdonát képező következő ház- és földbirtokok, felsőbb jóváhagyás fentartásával **folyó 1905. évi augusztus hó 7-ik napján megtartandó zárt írásbeli versenytárgyalás** útján **haszonbérbe fognak adatni.**

- 1) **Bácsi volt mézszárszéki épület.**
- 2) **Bácsi volt Kanka-féle erdészlakás** felső épülete.
- 3) **Bácsi várbeli volt korcsma-épület.**
- 4) **Bácsi Mosztonga** 288 k. hold 309 négyszögöl területe a nevolini határárok déli végétől Gattarágig.
- 5) **Bácsi szentantali föld** 60 (1200 öles) hold.
- 6) **Bácsi Topolya-puzsári földek** 9 kat. hold 647 négyszögöl.
- 7) **Bácsi Mandra földek** 36 kat. hold 1432 négyszögöles (holdas) részlete.
- 8) **Bácsi Karakaseviczi föld** 6 kat. hold 293 négyszögöl.
- 9) **Dernyei tagosítás folytán nyert** 7 kat. hold föld bérlete.
- 10) **Széplaki 1904. évi erdővágási földek** 60-12 kat. hold bérlete.
- 11) **Pakan-risztováci 1904. évi erdővágási földek** 58-13 kat. hold bérlete.
- 12) **Pakan-risztováci 1899. évi erdővágási földek köztes használati bérlete** 58-13 kat. hold.
- 13) **Vranyáki 1899. évi erdővágási földek köztes használati bérlete** 60-12 kat. hold.
- 14) **Pakan-risztováci 1900. évi erdővágási földek köztes használati bérlete** 52-13 kat. hold.
- 15) **Vranyáki 1900. évi erdővágási földek köztes használati bérlete** 55-12 kat. hold.

1905. október 1-től
1908. szept. 30-ig.1905. október 1-től
1908. szept. 30-ig.1905. október 1-től
1907. szept. 30-ig.1905. október 1-től
1908. szept. 30-ig.

Feltételek :

1) Tartoznak vállalkozók 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikhoz, melyek **folyó évi augusztus hó 7-ik napjának d. e. 10 órájáig** az uradalom **bácsi számtartói** hivatalánál beadandók, az ajánlott összeg 10%-át mint bánatpénzt csatolni, s a bérleti feltételek ismeretét igazolni.

2) Ajánlattevők ajánlataik el — vagy el nem — fogadásáról csak a Nm. Vallás- és Közoktatásügyi M. Kir. Miniszterium döntése után értesíttetnek.

3) A haszonbéri összeg az ajánlatban számokkal és betűkkel is világosan kiteendő, mely után még 5% tisztidíj, erdei bérleteknél ezenkívül 4% erdőjavítási díj is számíttatik.

4) Az épületeknél a tűzbiztosítási és kéményseprési díj bérlő által az uradalomnak megtérítendő.

5) Az összes adókat — kivéve a bérlő személy kereseti adóját — az uradalom fizeti.

6) A haszonbérleti részletes feltételek (az eddigi szerződések alapján) a bácsi számtartóságnál megtekinthetők.

7) **Utőajánlatok el nem fogadhatnak.**

KALOCSA, 1905. július hó 14.

Urad. igazgatóság.

Pályázat tanítói állásra.

Milities községben lemondás folytán megüresedett római katolikus tanítói állásra pályázat hirdettetik. Ezen állás jüvedelme: 1. a község pénztárából havonként előre fizetve 800 kor., 2. törvényes ötéves korpótulék; 3. 150 kor. lakáspénz, esetleg szabad lakás. Csak férfitanítókat pályázhatnak. A kántori teendőikben jártasak előnyben részesülnek. Megkívánatik a magyar és német nyelvben való jártasság. A kellőleg fölszerelt folyamodványok a militiesi róm. kath. iskolaszékre czimezve **augusztus hó 15-ig** főtisztelendő Garay József esperes urhoz Dorozslóra küldendők.

Militiesen, 1905. július hó 23-án.

A militiesi róm. kath. iskolaszék.

A Mühle-féle

Chrysanthemumok

virágzásuk idején általános feltűnést keltenek.

A Mühle-féle Chrysanthemum gyűjtemény a létező legszebb japáni remek-tajokat tartalmazza.

Chrysanthemumjegyzék ingyen és bérmentve.

Mühle Arpád

kertészeti telepe
Temesvár
Arpádtelép.

1750.szám.
kig. 1905.

Árlejtségi hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegyéhez tartozó Nádajla községe a község képviselőtestületének 1/1905. számú véghatározatával egy községi elemi népiskola és tanítói lak felépítését határozván el, ezen épület összes költségeit 14033 kor. 34 fillérben irányozta elő.

A felépítendő iskola és tanítói lakra vonatkozó műszaki iratok, elmérési költségvetés és árlejtségi feltételek a vármegye törvényhatósági bizottságának 626/kgy. 1906. számú véghatározatával jóváhagyotván, az építkezés mielőbbi megkezdhetése czéljából árlejtségi hirdetetik és felhivatnak a vállalkozók, akik eme épület előállításában részlenni óhajtanak, hogy **folyó évi augusztus hó 5-ik napjának d. e. 9 órájkor** Nádajla község tanácsstermében megtartandó árlejtsésem jelenjenek meg.

Az építkezésre vonatkozó részletes árlejtségi feltételek Nádajla község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kelt Nádajlán, 1905. július 18-án.

AZ ELŐLJÁRÓSAĞ.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

Az arczbőr szépitése és finomítása. **RIZSPOR**

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir. tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb kőrökből minden dobozhoz.

Gottlieb Taussig

es. és kir. udvari toilette-szappan és parfümök, es. és kir. kamarai szállító. BECS I, Wollzeile 3, sz.

Egy doboz 1 fr. 20 kr. küldés ténvét vagy az őszeg előleges beküldése után.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Zs. kereskedő-czégánél.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészekből.

Schicht-szappan!

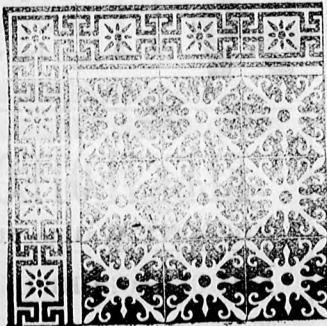
(„Szarvas“ vagy külcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Özv. GUTTMANN JAKABNÉ és FIAI MŰKÖGYÁR. NAGYBECSKEREK.

Műköburkoló lapok

65 különféle mintában
folyosók, konyhák, előszobák, fürdőszobák, verandák, kapualjak, sirboltok
burkolására.

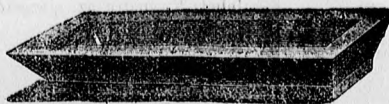

Építési diszitések,

az árjegyzék illusztrációi avagy rajz után készülnek.

Árjegyzékek ingyen.

Beton (cement) vályuk,

különböző formákban sertések, lovak, baromfi stb. részére.

LEOPOLD GYULA

Oltóság! Lelkiismeretesség!

Saját érdekében hirdesse ki hírnevét

hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 53.

Szaknyelvtudás! Pontosság!

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodik.

Saját érdekében kérje ezért dustartalmú **Inta-győjteményünket**, melyet megkötés előtt legyen és bérmentve küld a **WIENER MODEN UNION** Bécs, I., Schottenring 10

VÉRZÉGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb kezesimény.

KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készül, tehát nem társzatandó össze más készítménnyel. Hendikvívi kellemes ízű, erőtelj. tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 4 kor. - Kapható gyógyszárakban Postán küldi. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-tér.

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**

Prospektus kívánatrangyos és bérmentve

700 kényelmes lakozószobával. A legszolidabb kezelt.

SZIMON ISTVÁN FÉLE GYÓGYEREJŰ SÓSBORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szőnyegek takarékosan, kímélően, tisztán, színesen, és a legújabb divatban.

S. SCHNEIDER és társai. WIEN, I., Bauernmarkt 12.

Dustartalmú képek **ARIEGYZŐK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon időseknek látszik! Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács képzésztája 3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20 Dr. Kovács gyógytára Bpest, Gyár-u. 17.

HOTEL PARIS SZÁLLODA

MEZŐSÁGI SIMON PÁL

BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRÚT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejébe kiváló minőségű és villanyvilágítással együtt. Fürdő, elegáns kávéháza, étterem és sörcsarnok a házban. Világos színt megkönyöki az összes pályaszíndaró és hajós fele.

"SMITH PREMIER" *hépüveiből keresztetnek*

SMITH PREMIER N° 5 *kezes árjegyzék ingyen.*

VILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE.

GRAND PRIX PARIS 1900

BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA

Pattanás, kiütés, seplő, májfolt, sőt ráncok is eltűnnek az arczról a valódi angol

BALASSA FÉLE UGORKATEJ használata által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k, püder 1-20, K.

Főzetékül: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész Bpest-Erzsébetfalva.

KATZER -teljes részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer szörmeárúli az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY

VÁSÁROLJON CSAK KISS-FÉLE

SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KÁROLY és TÁRSA

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19

SAKVELEMÉNY.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvénycsós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyanintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérgangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atóniájára és a hasi vérbőségéből eredő májbetegségekre. A „Siculia”-forrás belső használatának furdással való egyesítése országot hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tudógümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvényes nyirkmirigy dagasztatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célszerű segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, lélektanász, tag. a M. Tud. Akad. tagja. stb. stb.

Székföldi a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénavevő sűrű gyár a MÁLNÁSFÖRDŐN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Férakttárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szemesy szab. Árpád

RAJZ-ESZKÖZ, az összes közép-iskolákban a legjobban bevált **MAGYAR KÖRZŐ**

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Uj elegáns HINTÓ

azonnal eladó. Bővebb felvilágosítást **Sztojkovits-Nenádnál.**

A legjobb legteljesebb reggeli **Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.** Könnyen megemészthető erősítő

SUCHARD Csokoládé főzésre és nyersen való évésre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és cukor **Grand Prix Paris 1900**

H I R D E T É S E K

felvételnek legolcsóbb árak mellett lapunk a kiadóhivatalában.

ELEKTROTECHNIKAI SZAKISKOLA

POZSONY, Wallon-útcza 14.

Laboratorium és tanműhelylyel egybekötve.

Szakiskola a teljes elektrotechnika és géptan számára.

F. é. szeptember 1-én kezdi meg a beiratást az I-ső időszak oly tanulóik számára kik

Elektrotechnikusok (gyári hivatalnokok stb.) akarják magukat úgy elméletileg, mint gyakorlatilag (2 évfolyam alatt) kiképeztetni. Felvételi kor: 14-tól 30 év. Képzettség: 3—4 közép vagy polgári iskola, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az elektromos erő állandóan növekedő alkalmazása a erőátvitel és világítási célokra, továbbá **chemiai gyár akban** stb. stb. a szülőkre (pyámok) nézve ajánlatossá teszi fiaikat fentnevezett intézetbe való beiratkozás által ezen **ép oly szép mint reményteljes pályára** küldeni. Jelenkezni minden nap lehet. Kívánatra az igazgatóság **prospektust** küld és kérdézősködésekre postafordultával felel.

Az igazgatóság. Az intézet internátussal van egybekötve.